

CİLT 9, SAYI 5, MAYIS 1981

Türk sanayicileri ve iş adamları derneği

görüş

GÖRÜŞ (AYLIK YAYIN) MAYIS 1981

Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği

Sahibi ve Sorumlu Neşriyat Müdürü :

Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı Ali Koçman

Yazı İşleri Müdürü : Ertuğrul İhsan Özol

Adres : Cumhuriyet Cad. Dörtler Ap. 18/1
Elmadag - İstanbul

Telefon : 46 24 12

Görüş'teki yazılar KAYNAK GÖSTERİLEREK
kısmen veya tamamen yayınlanabilir.

Basıldığı Yer : Nurtan Matbaası - İstanbul

Tel. : 22 73 27 26 46 35

Bu Sayıda

Türkiye, Yabancı Şirketlere Yerli Şirketler Gibi İşlem Yapmayı Kabul Etti	4
ABD - AET İlişkileri	6
Tarımda Kişi Başına Geliri Arttırmak Gerekıyor	8
Romanya Tarıma Öncelik Vermeğe Başladı	10
Vergiler ve Enerji	11
Yurt Dışındaki Türk İşçisi Ne Kadar Döviz Transfer Ediyor?	13
Dünya Ticaret Hacmindeki Artış Hızı 1980 Yılında Geriledi	15
Dünya Petrol Rezervleri	19
En çok Enerjiyi Amerikalılar Tüketiyor ...	21
Elektrik Nasıl Tüketiliyor	23
Ekonomik Gelişme ve Kadınların Yaşama Süresi	26
Sosyal Hayatta Beklenen Gelişmeler	28
Gıda Maddelerinden Akaryakıt Üretimi ...	30
Ekonomik Kalkınmada Son On Sene (1970 - 1980)	32

Türkiye, Yabancı Şirketlere Yerli Şirketler Gibi İşlem Yapmayı Kabul Etti...

Türkiye yabancı sermaye yatırımlarının ülkeye daha fazla gelmelerini teşvik amacıyla OECD ülkelerinin 22/7/1976'da kabul ettiği uluslararası yatırımlar ve çok uluslu şirketlerle ilgili deklarasyona 7 Nisan 1981'de katılmaya karar vermiştir.

Bu deklarasyonda OECD ülkeleri kendi ülkelerinde çalışmakta olan yabancı şirketlere, çok uluslu şirketlere yasalar önünde ulusal şirketlerle aynı muameleyi yapmayı kabul etmişlerdi.

Ülkeler bu deklarasyon gereğince OECD içinde tesis edilecek bir prosedür gereğince 60 gün zarfında, bu karara istisna teşkil eden uygulamaları nedenleri ile birlikte teşkilâta

bildirecekler ve OECD içinde kurulan uluslararası yatırımlar ve çok uluslu şirketler komitesi bu konudaki istisnaları inceleyecek ve konsültasyon yapacaktı.

Sözü geçen OECD komitesi 1976'dan beri faaliyettedir ve üye olduğu halde Türkiye bu komiteye rezervi dolayısıyla katılmamıştı.

Birçok OECD ülkeleri, aşağıdaki konularda yabancı şirketlere yerli şirketlerle aynı muameleyi tanımayacaklarını bildirmişlerdir.

Savunma, sanayi, deniz ve hava şirketi kurma hakkı, gelir vergisi tarifesi, yerli şirketlerin tamamen satın alınması, banka kredilerinden faydalanma, sigortacılık, istihdam, basın, banka kurma, gayrimenkul edinme, baraj kurma, döviz işlemleri yapma, film çevirme vs.

Komite bu istisnaları devamlı olarak incelemekte ve kararlar vermektedir.

Türkiye'nin deklarasyona katılması ile 60 gün içinde gerekli gördüğü istisnaları komiteye bildirmesi gerekecektir.

Ülkemiz bu uygulama ile yabancı sermayeye sağlanabilecek teşvik tedbirlerinin azamisini vermiş bulunmaktadır.

ABD - AET İlişkileri

1971 buğday anlaşmasının 6'ncı defa uzatılması büyük üretici ülkelerin pazar paylaşmaları konusunu halledemediklerini gösterdi. ABD, Fransa ve Hollanda en büyük tarım ve gıda maddesi ihracatçısı durumundalar. AET, ABD'nin tarım maddelerinde en büyük müşterisi, aynı zamanda şeker, hububat, sütü maddelerde ABD ile dünya pazarlarında rekabet etmekte. Hayvan besleme maddelerinde özellikle mısır ve soyada Avrupa ABD'ye son derece bağlı bulunuyor. 1973'de Nixon soya ihracatına ambargo koyarak AET'ye boyun eğdirmek istemişti. ABD Tokyo tarife müzakerelerinde süt mamulleri üzerindeki ABD gümrüklerini devam ettirerek, soyadan AET'nin vergi almamasını sağlayarak ve yüksek kaliteli et ihracatında AET pazarlarına girmeyi sağlayarak belli bir başarı da sağlamıştı.

ABD'de faizlerin yükselmesi AET ülkelerinden sermayenin kaçmasına neden oluyor. Bu sorun son günlerde önemini kaybetmişe benziyor. ABD, AET'nin ihracat kredilerinde düşük faiz uygulamasından şikâyetçidir. ABD kotle kadifesi ve blue-jean kumaşı ihracatı AET ülkelerinde tekstil fabrikalarının kapanmasına ve işsizliğin artmasına neden oluyor. Buna karşılık, ABD Avrupa hazır giyim eşyası ithalatında alınan gümrüğü yeni bir tarife tasnifi sonucu artırmış bulunuyor. ABD, ayrıca Avrupa çeliğinden alınan minimum tarifeyi % 4.4 yükseltti. AET çelik ihracatı 1978 de 7.4 milyon, 1979'da 5.4 milyon, 1980'de % 3.9 milyon ton azaldığı halde bu kararın alınması son derece anlamlıdır.

Tarımda Kişi Başına Geliri Arttırmak Gerekiyor

İstikrar politikası başarılı oldu, fiyatların artış hızı azaldı. Fakat bu defa ekonomide durgunluk başgösterdi. Bazı kimseler inşaat sektörünü, bazıları ise otomotiv sanayiinin canlandırılması gereği üzerinde durdular. Tarıma da değinenler oldu. Tarımda büyük potansiyel olduğu bir gerçektir. Her ne kadar son yıllarda tarımsal verimlilikte büyük bir artış olduysa da birçok üründe dünya ortalamalarının bile altındayız. Türkiye'nin kullanmadığı diğer bir potansiyel fazla işgücüdür. Tarımda yaratılacak gelişme birkaç hedefi bir arada gerçekleştirecek türdedir.

- 1) Tarımdaki kişi başına gelir ile, tarım dışı gelir arasındaki mesafeyi kapatmak 1950'de % 50 olan ve 1980'de % 40'a inmiş olan tarımdaki kişi başına gelirin Türkiye'de ortalama kişi başına gelişme oranını bire doğru yükseltmek mümkün olacaktır.

- 2) Tarımda bir gelişme sağlandığı takdirde köyden şehre akını azaltmak mümkün olacaktır.
- 3) Tarımda gelirlerin artmasına olanak sağlamak suretiyle, sınıai malların talebini genişletmek mümkün olacaktır.
- 4) Tarımın kalkınmaya katkısını artırmak suretiyle genel kalkınma hızını artırmak mümkün olacaktır.
- 5) Tarımda ihraç edilebilir bir üretim fazlası yaratmak hem yurt içinde fiyatların aşırı artmasına engel olacak hem de ihracat üzerinde olumlu bir baskı yaratabilecektir.

TARIMDA KİŞİ BAŞINA HASILA
(1968 Fiyatlarıyla)
TL.

	1950	1980	Yılda % Değişme
Kişi başına GSMH	1850	4560	3.0
Kişi başına tarımsal hasıla	932	1840	2.3
Kişi başına tarımsal hasıla- nın kişi başına GSMH ya oranı	% 50	% 40	

Romanya Tarıma Öncelik Vermeğe Başladı

FAO uzmanları Romanya'da tarım üretiminin % 4 artmasının normal olduğunu saptamalarına karşılık Romen otoriteleri % 9 artışın mümkün olduğunu kabul ediyorlar. Hububat- ta 6 milyon hektar arazi ayıran Romanya'da verimlilik 4000 kg.'a ulaşmasa bile üretimin bugünkü düzeyden çok yukarda olması bekleniyor. Romanya'da halen 150.000 traktör var ve 70 hektara bir traktör düşüyor. 2.5 milyon hektar arazi sulanabilir, 1.2 milyon ton gübre kullanılıyor.

1980 yılında Romanya'da tarım üretimi % 5 düşmesine karşılık sanayi üretimi % 6.5 arttı. Milli gelir 1971 - 1975 devresinde % 11.3 artmasına karşılık 1976'dan sonra devamlı düşmeye devam ediyor. 1976 - 10.5, 1977 % 8.6 1978 % 7.6, 1979 % 6.2 1980 % 2.5 1981 yılında Romanya planlaması açık olarak önceliğin tarıma verilmesini ve milli gelirin % 7 artmasını planladı.

Hükümet parti kadrolarının gelir ve servetlerini beyan etmelerini kararlaştırdı. Yeni gayri menkul edinmelerini de yasakladı.

Vergiler ve Enerji

Vergi politikası geçen altı sene içinde enerji tasarrufunda çok az rol oynadı. Yüksek enerji taban fiyatları enerjinin daha ekonomik kullanımını teŖvik ettiyse de enerji vergileri gereğince yükselmediğİ için bunun etkinliğı azaldı. Bu konuda benzin iyi bir örnek teŖkil ediyor. Ham petrol fiyatları gerçek olarak 1970 - 1979 yıllarında 3.5 kat artarken, benzin fiyatları yedi büyük endstrileŖmiŖ ülkede % 3 (Kanada) ile % 37 (İtalya) arasında bir artış gösterdi. Fiyatların bir oranı olarak vergiler bu yedi ülkede ykselmeyip dŖt.

1973 - 1974'deki petrol fiyatlarındaki artış her cins petrol ürünlerinde vergilendirmenin nisbi önemini azalttı. 1970'lerde hkmetlerin enflasyon oranını artırmama eğilimleri, enerji tasarrufu sağlamak için fiyatları artırma eğiliminden önce geliyordu. Ŗimdi ise enerji tasarrufunun özellikle yüksek fiyat uygulama

yolu ile sağlanması gereği vurgulanmakta. Enerjinin vergilendirilmesi ayrıca iki avantaj sağlıyor. Birincisi vergi gelirlerinin hayat standardı üzerindeki arttırıcı etkilerin hafifletilmesi için kullanılabilmesi, ikincisi ise vergilerin petrol fiyatlarındaki ani artışların etkisini azaltmak için çeşitlendirilebilmesi, benzin yüksek fiyatları uygulaması belli bir süreye yayılarak düzenli bir şekilde arttırılabilir. Bu suretle aile ve şirketler enerji planlamasını daha kolay uygulayabilirler.

BENZİN VERGİ ORANLARI
(1970 - 1979)

Vergi öncesi fiyatın
% 'si olarak benzin vergisi

	1970	1979
Kanada	82	48
Fransa	290	180
B. Almanya	264	126
İtalya	364	209
Japonya	142	72
İngiltere	257	47
ABD	44	18

Kaynak : World Development Report, 1980

Yurt Dışındaki Türk İşçisi Ne Kadar Döviz Transfer Ediyor?

1980 yılı sonunda dış ülkelerde çalışan işçilerimizin toplamı 800 bin civarında idi. Bu sayının üçte ikisi, 524 bin işçi Almanya'da çalışmaktadır.

Türkiye ekonomisi bunalıma girdikten sonra yurt dışındaki Türk işçileri 1976-1978 döneminin üç yılında hayret verici bir kararlılıkla sırasıyla 981, 982 ve 983 milyon dolar transfer etmişlerdir. İşçi başına aylık döviz transferi ise sırasıyla 116, 114 ve 109 dolar olmuştur.

Bir iki aylık primli döviz fiyatı uygulaması 1979 yılında işçi başına aylık döviz transferini 183 dolara, 1980 yılında sürekli yapılan devalüasyonlar aylık döviz girişlerini 216 dolara yükseltmişti. Bu suretle işçi başına döviz transferinde 1978'e oranla % 100'e yakın

bir artış olmuştur. Toplam işçi döviz transferinde ise artış % 100'ün de üstündedir.

Bunalım yıllarında paralel piyasa resmi piyasadan daha aktif olarak çalışmakta idi. 1980 yılında paralel piyasanın tamamının durduğunu söylemek mümkün değildir, fakat faaliyeti büyük çapta azalmıştır.

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU KANALIYLA DIŞ ÜLKELERE GİDEN İŞÇİLER

	1976	1977	1978	1979	1980
Dış ülkelerde çalışan işçi sayısı	705	720	750	771	797
Almanya'da çalışan işçi sayısı	526	515	517	518	524
Transfer edilen işçi döviz (milyon dolar)	981	982	983	1692	2065
İşçi başına ortalama aylık döviz transferi	116	114	109	183	216

Dünya Ticaret Hacmindeki Artış Hızı 1980 Yılında Geriledi

Dünya ticaret hacmindeki artış hızı 1980 yılında büyük çapta geriledi. Artış hızının gerilemesinde rol oynayan en önemli faktör petrol ihracat hacminin gerilemesidir. Nitekim 1979 yılında % 3.5 artış kaydeden petrol ihracatı, 1980'de % 10 oranında gerilemiştir. Sanayi ürünleri ihracat hacminde ise 1979'da % 5.5 oranındaki artış 1980 yılında % 3'e gerilemiştir. Nihayet tarım ürünleri ticaret hacmi de 1979'da % 7'den 1980'de % 4'e inmiştir. Petrolü hesapların dışında tuttuğumuz takdirde dünya ticaret hacminin ancak % 4 oranında artmış olduğu anlaşılmaktadır.

İhracat hacmi artışındaki bu gerilemeye paralel olarak hizmetler hariç, dünya üretimi 1979'da % 4'ten 1980'de % 1'e inmiştir.

İmalât sanayiinde ve petrol üretimindeki gelişmeler bu gerilemenin başlıca nedenini oluşturmaktadır. Nitekim dünya imalât sanayi üretimi 1979'da % 5'ten 1980'de % 1'e düştü, sanayileşmiş ülkelerin üretimi ise 1979'da % 5 artarken 1980 mutlak olarak 1979 düzeyinin hafifçe altına düştü.

Dünya petrol üretimi 1979'da % 4 artış, 1980 de ise % 4 düşme kaydetti. Petrol ihraç eden ülkelerin petrol üretimi 1980'de % 12 oranında geriledi.

Nihayet 1979'da hafifçe artış gösteren dünya tarım üretimi 1980'de yerinde saydı.

1980 yılında ekonomik durgunluğun derecesini dünya ekonomik faaliyetinin dört temel göstergesi açıklamaktadır. Dördü de toplam üretim, imalât sanayi üretimi, toplam ticaret ve sanayi ürünleri ticareti son 25 yılın en düşük üç artış hızına düşmüş bulunmaktadır. Daha kötü diğer iki yıl 1958 ve 1975 idi.

Dünya ticaretinin dolar değeri 1980 yılında % 21 oranında artış gösterdi. 1979'da artış % 25 olmuştu.

1980 yılında sanayileşmiş ülkelerin ihracat değeri % 17 ithalât değeri % 19 oranında arttı.

Petrol ihracatçısı gelişmekte olan ülkelerin ihracat değeri 1980 yılında % 42 artış göstererek 207 milyar dolardan 294 milyar dolara yükseldi. Petrol ihracatının hacmi azalırken petrol fiyatları o kadar yükseldi ki petrol ihracatının dolar değeri artış gösterdi.

Petrol ihracatçısı ülkeler ithalâtlarını % 30 artırdılar.

Diğer gelişmekte olan ülkelerin ihracatı % 24 oranında, ithalatı % 29 oranında artış kaydetti.

Türkiye'nin hem ihracatı hem de ithalatı petrol ihraç etmeyen ülkelerin ihracat ve ithalatından daha hızlı arttı. İhracatımız 1980 yılında % 28.7 oranında, ithalatımız ise % 44 oranında arttı.

Türkiye 1980 yılında mensup olduğu diğer gelişmekte olan ülkelerin ihracat ve ithalât performansına ayak uydurmuştur.

BÖLGELERE GÖRE DÜNYA TİCARETİ

	İhracat (f.o.b.)				İthalât (c.i.f.)			
	Milyar \$		% Değişme		Milyar \$		% Değişme	
	1979	1980	1979	1980	1979	1980	1979	1980
Dünya	1638	1985	25	21	1689	2050	25	21
Sanayileşmiş Ülkeler	1046	1228	22	17	1151	1375	28	19
Petrol ihracatçısı gelişmekte olan ülkeler	207	294	45	42	105	136	7	30
Diğer gelişmekte olan ülkeler	199	247	27	24	249	320	25	29
Doğu Ticaret Bloku	151	176	21	17	152	173	15	14
Türkiye	2.3	2.6	-1.2	+28.7	5.1	7.3	10.2	44

Kaynak : IMF

Dünya Petrol Rezervleri

Günümüzün en önemli enerji kaynağı petrol konusundaki araştırmaların büyük bir kısmı rezervlerle ilgili. Rezervler de kesin olarak saptanmış değil. Rezervlerin saptanması da önemli bir maliyet konusu olduğundan bugün **rezerv** olarak nitelenen yeraltındaki petrol birikiminin, gene bugünün petrol fiyatlarına göre ekonomik olması isteniyor. Başka bir deyimle çıkarılması çok pahalıya mal olacak petrol rezervi hesaplara yansıtılmıyor.

Bu mantık çerçevesine göre ekonomik açıdan günümüzde geçerli olan petrol rezervleri, büyük petrol üreticilerinin yıllık üretimleri ve bu üretim rakamlarına göre kaç yıllık petrol rezervine sahip oldukları aşağıdaki tabloda değerlendirilmiştir.

1979 üretimine göre 1980 yılında saptanmış petrol rezervleri

Ülkeler	1980 yılı için kanıtlanmış petrol rezervleri		1979 üretimi		Kaç yılda tükenir
	Milyar varil olarak	Milyar varil olarak	Milyar varil olarak	Milyar varil olarak	
Suudi Arabistan	163.4	3.374	3.374	3.374	48
Kuveyt	65.4	0.808	0.808	0.808	81
İran	58.0	1.108	1.108	1.108	52
Meksiko	31.2	0.533	0.533	0.533	59
Irak	31.0	1.254	1.254	1.254	25
Abu - Dabi	28.0	0.670	0.670	0.670	42
Libya	23.5	0.754	0.754	0.754	31
Nijerya	17.4	0.841	0.841	0.841	21
Venezuela	17.9	0.860	0.860	0.860	21
Endonezya	9.6	0.580	0.580	0.580	17
Cezayir	8.4	0.414	0.414	0.414	20
Katar	4.0	0.184	0.184	0.184	21

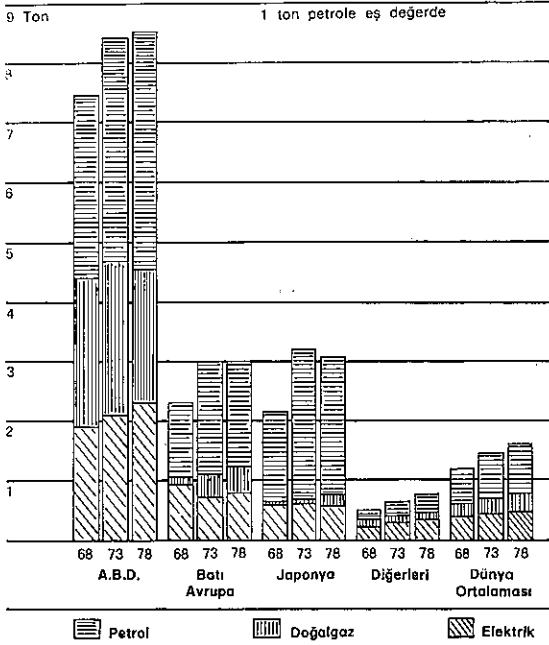
Kaynak : New - York Times

En Çok Enerjiyi Amerikalılar Tüketiyor

Yıllardan beri dünyada en çok enerjiyi Amerikalılar tüketiyor. Enerji tüketimi konusunda yapılan bir Amerikan araştırmasına göre Amerikan vatandaşlarının tükettiği enerjinin, diğer gelişmiş sanayi ülkelerine oranla iki katından daha fazla olduğu ileri sürülmektedir. Söz konusu araştırmaya göre, Amerikan vatandaşı 1978 yılında 8,5 ton petrolun sağlayacağı enerjiye eşit bir enerji tüketimini gerçekleştirirken bu oran Batı Avrupada 3 ton, Japonya'da 3,1 ton, Dünya Ortalamasında da 1,6 ton olarak gerçekleşmiştir.

Bu tüketimin içinde en önemli sırayı petrol almaktadır. İkinci sırada doğal gaz ve üçüncü sırada ise kömür, elektrik ve nükleer enerji bulunmaktadır.

KİŞİ BAŞINA ENERJİ TÜKETİMİ : 1968, 1973 VE 1978

Kaynak : Harward Business Review Şubat 1981

Elektrik Nasıl Tüketiliyor?

Ülkemizde Elektrik Enerjisi üretimi 1980 yılında 23.300 milyar Kw/s. ulaşmıştır. Bu üretim miktarı 1979 yılına göre % 3.5 gibi düşük oranda bir artış olmasına karşılık, elektrik talebinde son yıllarda ortalama % 10-12 civarında bir artış izlenmektedir. Aradaki fark elektrik açığı olarak ekonomimize yansımaktadır. Kişi başına tüketim ise 435 kwh'tır. Elektrik enerjisinden faydalanan nüfusun payı 1970 de % 34,2 iken 1979 yılı sonunda % 63.2 ulaşmıştır. (28 milyon kişi). Halen ülkemiz nüfusunun % 37 si elektrikten istifade edememektedir. Kişi başına elektrik tüketiminin bölgelerarası dağılımı ise, Türkiye ortalaması 100 kabul edilerek yayılan hesaplara göre, Marmara bölgesinde 189, Ege'de ise 125 ile ortalamayı aşmaktadır. Diğer bölgeler ortalamasının altında kalmaktadır. En az tüketim Doğu ve Güney Anadolu'da görülmektedir.

ELEKTRİK TÜKETİMİNİN BÖLGELERARASI DAĞILIMI

Böge	Ortalamaya göre %
Marmara	189
Ege	125
Akdeniz	84
İç Anadolu	79
Karadeniz	94
Doğu Anadolu	27
Güney Doğu Anadolu	27
Türkiye Ortalaması	100

Tüketici gruplara göre dağılımda 1979 sonunda tüketilen elektrik enerjisinin % 75'i sanayide tüketilirken, % 18.7 ev ve ticarethanelerde tüketilmektedir. En az tüketim ise sokak aydınlatması ve cer'de görülmektedir.

TABLO II
Elektrik Enerjisinin Tüketicilere Dağılımı
Yüzdesi

Yıl	Ev, Ticarethane	Resmi Daire	Sokak Aydınlatma	Sanayi	Cer	Toplam
1955	18.5	2.7	3.6	73.7	1.5	100
1960	19.2	2.9	3.2	73.1	1.6	100
1965	19.4	3.9	2.7	72.4	1.3	100
1970	19.2	4.1	2.7	72.9	1.1	100
1975	18.5	4.8	1.8	74.0	0.9	100
1979	18.7	3.8	1.7	75.1	0.7	100

Kaynak : DPT - TSKE

Ekonomik Gelişme ve Kadınların Yaşama Süresi

Gelişmiş ülkelerde kadınlar erkeklerden ortalama 6 sene fazla yaşıyorlar. Durum gelişmekte olan ülkelerde ise değişik. Bir çok Güney Asya ülkesinde kadınlar erkeklerden 2 veya 3 sene az yaşarken, Endonezya'da kadınlar erkeklerden uzun yaşıyorlar. Birçok orta gelirli ülkelerde (Ortadoğu ve Kuzey Afrika hariç) kadınların yaşam süreleri erkeklerinkine göre daha uzun. Doğu Asya ve Latin Amerika'da da durum aynı. Sri Lanka'da kadınların yaşam süreleri 1953'de erkeklerinkinden 1 sene kısa iken, 1973'de 3 sene uzun idi. Kadınların yaşam sürelerindeki bu artış 1930-1970 yılları arasında Türkiye'de de görüldü. Ekonomik gelişme kadınların yaşam sürelerini erkeklerden daha fazla artırmakta. Yaşam süreleri arasındaki farkın büyümesindeki bölgesel farklılıklar, Türkiye ve Sri Lanka özel durumları, özellikle kadınların eğitim düzeyleri ile yaşam süreleri arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Ülkelere göre kadının erkekten fazla yaşadığı süre :

Bölge ve Ülke	Fark	Endüstrileşmiş Ülkeler	
Güney Asya			
Bangladeş	— 2.0	İtalya	6.0
Hindistan	— 2.5	Norvec	6.0
Sri Lanka	3.0	ABD	8.0
Doğu Asya			
Endonezya	2.0		
Malezya Yarımadası	4.0		
Güney Kore	6.0		
Tayland	6.0		
Latin Amerika			
Arjantin	6.0		
Brezilya	3.0		
Kosto Rika	4.0		
Meksika	4.0		
Ortadoğu ve Güney Afrika			
Cezayir	1.0		
Irak	0.5		
İran	— 0.5		
Tunus	0.0		

Kaynak : Dünya Bankası Raporu, 1980

Sosyal Hayatta Beklenen Gelişmeler

İngiltere'deki Henley Centre for Forecasting'in tahminleri şöyledir :

- «Kendi kendine yeterli yaşam şekli» arayan kişilerin sayısı artacak, fakat ekonomik gerçekler iyi bir yaşamın ne olduğuna dair geleneksel görüşlerin değişmesini önleyecektir.
- Teknoloji ve ilerlemenin eş anlamlı olduğu fikrine karşı gelinecek.
- Çevreyi koruma ve geliştirme yönündeki baskılar devam edecek, fakat bunun masrafı gözönüne alındığından baskılarda bir azalma olacaktır.
- İşsizlik artıkça, işçilerin pazarlık gücü azalıyor. Çalışma şartlarının ve çalışma hayatının kalitesini yükseltme yolundaki baskılarda bir azalma olacaktır.

- Devletin ekonomik hayattan çekilmesi devam edecek ve hükümet toplumsal konularda daha çok hakem rolü oynayacaktır.
- Otoriteye saygı ve otoritenin etkinliğinde bir azalma görülecektir.
- Ecnebi düşmanlığı artacak ve ecnebilerin ekonomik ve sosyal problemlere neden oldukları düşüncesi yerleşecektir.
- Kadınların eğitim konusundaki başarıları ve yükselme istekler artmaya devam edecek bu ise erkeklere tanınan geleneksel iş önceliklerinde tehlike yaratabilir.
- İşletmelerden çok şey beklenecek fakat işletmelerin sosyal konulardaki sorumlulukları kanunsal bir gerçek olmayacaktır.
- İstihdamın servis endüstrisine kayması, nüfus artışı azalırken bireysel yaşam süresinin artması gelecekte çokaz veya sıfır büyüme hızı gibi gelişmeler batılı ülkelerin endüstriyel toplum ötesi olma yolunda olduğunu göstermektedir.

Kaynak : International Management

Gıda Maddelerinden Akaryakıt Üretimi

Petrol fiyatları arttıkça tahıl ve şeker kamışından elde edilen alkol benzine rakip olmaya başlıyor. Otomobiller ve kamyonlar alkol ve en az % 80 benzin karışımı olan «gaso-hol» de işleyebiliyor. Ayrıca bu araçların motorlarında yapılan bazı değişiklikler sayesinde saf alkol de kullanılabilir. Bu tip motorlar imal eden Brezilya'da 1977'de alkol kullanımının benzin kullanımına oranı % 4.3 iken bu oran 1979'da %19,6 çıktı.

Alkol Brezilya'da hemen hemen tamamen şeker kamışından elde edilmekle birlikte, çeşitli tarımsal ürünlerden de elde edilebilir. Benzin yerine kullanılabilir en ucuz yakıt olan etanol şeker ürünlerinin, kök ürünlerinin (manyok) ve bazı hububatların (mısır, süpürge otu) fermantasyonu ile elde edilir. Mısır'dan alkol akaryakıtı elde etmeyi planlayan ABD'nin 1985'de 2 milyar galon etanol üretmet için 20 milyon ton mısıra ihtiyacı var.

Bu da ABD'nin ihrac ettiği tahıl fazlasının 1/5'ini oluşturmakta. Yiyecek maddesi ihrac eden diğer lkeler (Arjantin, Avusturalya, Yeni Zelanda, Filipinler ve Güney Afrika) «gasohol» üretmek için ya büyük potansiyele sahipler ya da buna başlamış bulunuyorlar. Bu gelişmeler dolaylı olarak gıda maddelerinin miktarını ve fiyatlarını etkileyecektir. Bundan da ençok etkilenen açıklarını kapamak için uluslararası gıda maddesi yardımına dayanan veya tahıl ithal eden gelişmekte olan ülkeler olacaktır. ABD'nin ve Brezilya'nın planları ekim arazisini genişletme yolundadır. Böylece retim ve fiyatlar etkilenmeyecek. Pratikte ise bu amaçlar gerçekleşmeyebilir.

Etanol kullanımının diğer ülkelerde ekonomik olması ekilebilir arazinin miktarına, pazarlara ve yiyecek maddeleri ihrac fiyatlarına, odun, süpürge otu gibi alternatif kaynakların gelişmesine bağlıdır. Gelecek 5 yılda alkole ayrılabilen tarımsal retim (Brezilya ve ABD dışında) daha az olması muhtemeldir. Fakat daha fazla ülke petrol ithal maliyetini düşürme yollarını ararsa «yiyecek mi, akaryakıt mı» konusu daha ciddi boyutlara ulaşabilir.

Kaynak : World Developmen Report